

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 51. Augustinus Mediolani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](#)

Sæculum IV.
A. C. 386.

§. LI.

Augustus Mediolani.

Sanctus Ambrosius venientem Augustinum lenitate paterna exceptit; hinc reciprocæ propensionis initium. Is assidue S. Ambrosii concionibus intererat, stili amœnitate captus, & experturus, an famæ par esset eloquentia? non eam quidem dictionis suavitatem deprehendebat, quam in Fausto miratus fuerat, sed doctior erat sermo, & omnino solidior. Initio quidem ad solum ornatum intentus, ad ipsas res, quas Ambrosius profrebat, non attendebat, sensim tamen, & quasi invitus agnovit, Doctrinam Catholicam saltem esse probabilem. Ideo Manichæis renuntiare statuit, & Catechumenus, sicut erat, in Ecclesia a Parentibus sibi commendata, nempe Catholicæ, permanere, usque dum clarius veritas

VI. Conf. c. i esset perspecta. S. Monica Mediolanum advenerat, filium insecura tanta fide, ut mare trajiciens, nautas in maximis periculis solaretur, dato sibi divinitus promisso, ad filium perventuram. Cum filius ei dixisset, jam se non amplius esse Manichæum, nullatenus commota respondit, nullam se dubitare, quin eum fidelem Catholicum esset visura, antequam ex hac vita discederet. Interim orare non cessabat, continuo S. Ambro-

sii

si concionibus præsens, quem tanquam Sæculum IV.
Angelum Dei diligebat, non nescia, ipsius A. C. 386.
ope filium suum in fidei dubia conje-
ctum fuisse, quæ malo remedium essent c. 2.
allatura. In Africa adsueverat, ad Ec-
clesias Martyrum panem, vinum, & car-
nes deferre; hunc morem etiam Me-
diolani servare volebat, sed ab Ecclesiæ
Ostiario monita, id Episcopum prohi-
buisse, statim, dimisso ad suam consuetu-
dinem affectu, obediit. S. Ambrosius
hæc in Ecclesiæ convivia sustulerat, quod
veterum mensarum, quæ *Agape* diceban-
tur, sobrietati, & modestiæ, dissolutio
successisset. S. Monicam ipse vicissim IX. Conf. c.
ob ejus pietatem, & bona opera amabat, 13. c. 8. 9. V.
& sæpe Augustino gratulabatur talem c. 9.
Matrem, quæ tota vita sua virtutem co- L. de ord. c.
luisset; nata ex familia christiana, & in II. VI. Conf.
tegerrime educata, in matrimonio dcin- 13. VI. c. 3.
de viro suo perfecte subdita fuerat, ejus
pravos mores, & iracundiam ea patien-
tia ferens, quam omnes nuptas sequi o-
portuisset. Tandem virum ad finem vi-
tae ejus Deo lucrata est. Dissidentes
gratia singulari componebat. Elato ma-
rito, totam se pietatis operibus dedit;
largas eleemosinas impertiebatur, servie-
bat pauperibus, nulla die a sacri Altaris
oblatione aberat, (*) & bis, nempe ma-

Eee 4 ne,

(*) Ergo jam tunc Mediolani, & non in A-
frica.

Sæculum IV ne, & vespere in Ecclesiam ibat, ut verbum Dei audiret, & preces funderet;

A. C. 386.

nam tota vita ejus continua videbatur oratio. Magno affectu in sacram Scripturam ferebatur. Deus per visiones, & revelationes cum S. Fœmina communicabat, quas ipsa a somniis, & cogitationibus naturalibus scite distinguebat. Tali erat S. Monicæ vita S. Augustino testante.

Augustinus S. Ambrosium, virum secundum mundum vere felicem, existimabat, utpote quem homines in orbe potentissimi venerarentur. At S. Episcopatam sèpe, ac familiariter colloqui, ac ipse cupiisset, non licebat, propter hominum turbas, quæ diversorum negotiorum causa veniebant; alio tempore, quod Ambrosius lectioni dabat, pium laborem interrumpere non audebat. *Sæpe, cum in domo ejus essemus, inquit S. Augustinus: (non enim illius temporis usus erat quemquam ab ingressu arcere, aut Episcopum monere, esse, qui ingredi vellent) conspiciebamus eum, tacite legentem, & postquam satis diu silentes sedissemus, discedebamus, cognoscentes, eum in lectione turbari nolle; nam brevissimum erat tem-*

S. Augustini
vita.

frika, ut Anonymus I. dicit, quotidie SS. Mysteria celebrabantur. Id est, de Africa hic non est sermo.

tempus, quo spiritum relaxabat, & vires Sæculum IV.
corporis, vocemque recipiebat. Singulis A. C. 386.
Dominicis ad populum dicentem audiebam,
magis, magisque, dissipatis præjudicio-
rum nubibus, cognoscebam, omnes calu-
mnias, quibus impostores divinos libros
impetebant, dilui posse, atque alicujus in-
concusæ auctoritatis, fideique necessitatem
intelligere cœperam.

c. 5.

Amicorum in paucis duo cum Augu- VI. Conf.
stino Mediolani erant, Alipius, & Nebridius. Alipius sicut & ipse Tagaste na- c. 7. 10.
tus parentibus, in illa civitate primum locum tenentibus, Augustino ætate mi-
nor, ejus Discipulus Tagaste, & Cartha-
gine fuerat. Is Romam venit, ut Juris-
prudentiæ operam daret, deinde Comi-
tis Largitionum, seu Ærarii Italæ Præ-
fecti assessor fuit. Postquam Augustinus
quoque Romam advenerat, & Mediola-
num proficeretur, secutus est eum A-
lipius, quod ab amico diutius separari
non sustineret, atque apud alios Magi-
stratus Assessoris seu Consiliarii munere
integerrime fungebatur. Nebridio haud
procum Carthagine patria erat, quam, si-
cū & Matrem, & pinguem agrum,
quem possidebat, reliquit, ut cum Augu-
stino viveret, & in veritatem inquire-
ret. Nihil erat, quod tres amici arden-
tius invenire cuperent, quam veritatem.
Optabant quoque simul habitare, & o-

c. 14.

Eee § mnia

Sæculum IV. mnia habere communia; decem viris id
A. C. 386.

vitæ genus placebat, & amplecti poterant, nam aliqui erant opulentí, quos inter præcipiuus erat Romanianus, & ipse Tagastensis civis, Alipii consanguineus, tunc rei domesticæ suæ causa aulam fecutus. Hunc Augustinus Patronum reverebatur; is quippe juvenem, studiis vacantem, opibus juverat, & defuncto ejus Patre, quotiescumque opus fuisse, & consilium, & pecunias suppeditaverat. Vitæ autem communis instituendæ propositum dimiserunt, quia aliqui eorum uxores habebant, alii ducturi erant, nec credebant fieri posse, ut in eiusmodi virorum societatem mulieres consentirent. Augustinus ex illis erat, qui uxorem erant accepturi; Mater ejus filio puellam destinabat, huic spei parem, sed per ætatem necedum conjugio aptam, ita ut annis duobus exspectandum fuisse. Interim concubina, Augustino relieto, in Africam redierat; hæc ad reliquum vitæ tempus voto castitatis se astrinxit. Discedens, Augustino ex stupri consuetudine genitum filium reliquit, quem ipse Adeodatum, id est a Deo Donatum, appellavit. Quamvis breve tempus superesset ad destinatas nuptias, interim tamen alteram concubinam sibi delegit; tam fortis erat turpis rei habitus. Prima Januarii anno 385 orationem inau-

**II. Contr.
Acad. c. 2.**

c. 13.

c. 15.

c. 16.

inauguralem dixit Bautoni, illa die Con- Sæculum IV.
sulatum suscipienti. Circa illud tempus A. C. 386.
anno ætatis 31. discussis imaginibus cor-
poreis, quibus animum ejus Manichæi *VI. Conf. de
vit. Beat. n. 4*

assuefecerant, Ideas nobiliores concipe-
re cœpit, quibus Deum, naturam spiri-
tualem, & mali originem intelligeret;
sed Incarnationis Mysterium ne cum ca-
piebat, JESUM Christum præcellentem
hominem fuisse æstimans. S. Scripturæ
autem, præsertim S. Paulus, placebant.

Tali animi statu frequentare cœpit do- *VIII. Conf.*
mum Simpliciani Presbyteri, qui a pue- *I. 2.*

ro in proiectam senectutem pietatem co-
luerat. Is S. Ambrosii juventutem insti-
tuerat, qui eum ut Patrem reverebatur.
Huic igitur viro Augustinus errorum suo-
rum vicissitudines narravit, seque aliquos
Platonicorum libros legisse, quos Victo-
rinus Rhetor latinitate donaverat. Gra-
tulabatur ei Simplicianus, quod in alio-
rum Philosophorum libros non incidis-
set, pervertendis hominibus aptissimos, *Sup. l. XV.*

cum econtra Platonici planam ad cogni- *n. 6.*

tionem Dei, & Verbi ejus viam sterne-
rent. Tum Victorini conversionem, cu-
jus pars maxima ad se spectabat, narra-
vit. His colloquiis Augustinus vehe-
menter commotus, Victorinum imitari
cupiebat, non in eo tantum, ut Baptis-
mum acciperet, sed etiam Professioni ar-
tem Rheticam docendi valediceret.

n. 5.

§. LII.